

הנחיות לכתיבת תזה מחקרית

ההנחיות לכתיבת התזה בחוג באות להגדיר היקף ומתווה העבודה בחוג ולהוסיף על ההנחיות של הרשות ללימודים מתקדמים.

ההנחיות המלאות לכתיבת התזה נמצאות באתר הרשות ללימודים מתקדמים בכתובת:
http://graduate.haifa.ac.il/images/stories/tfasim/Takanon/hanhayot_ketivat_teza_doctorat.pdf
להלן עיקרי הדברים לגבי כתיבת תזה בחוג שלנו.

השאיפה היא לכתוב תזה מחקרית ברמה ובאיכות שתאפשר את הגשתה לכנס בינלאומי שפיט או לכתב-עת בינלאומי שפיט (peer-reviewed).

1. **איתור מנחה:** ייעשה באופן אישי ע"י הסטודנט לפני או במהלך הקורס "סמינר מחקר". האחריות למציאת מנחה היא של הסטודנט בלבד. כמנחה יכול לשמש כל חבר סגל באוניברסיטת חיפה העומד בתנאי הרל"מ להנחייה [ראה סעיפים 4.1-4.5 בתקנון לימודי תואר שני]. במידה שמדובר במנחה מאוניברסיטה אחרת נדרש מנחה שותף מהחוג. אישור למנחה שאינו מהחוג חייב באישור ועדת מ"א של החוג.

2. חובה לאתר מנחה עד לסיום הקורס "סמינר מחקר". יש לקבל מן המנחה מכתב המביע את הסכמתו להנחיה – [טופס מתאים נמצא באתר החוג](#).

3. כל מי שעושה שימוש בנתונים כלשהם המשקפים פעילות אנושית (כגון פעילות של משתמשים, לקוחות, או עובדים של ארגון) חייב לפנות לוועדת האתיקה, גם אם החוקר לא מתכוון לאסוף את הנתונים אלא שהם כבר קיימים, וגם אם הנתונים הקיימים כלל לא נאספו לצרכי מחקר אלא נאספו בפעילות השוטפת של חברה או ארגון כלשהם. הנחיות וטפסים מתאימים ניתן למצוא [כאן](#).

4. מועד הגשת הצעת המחקר: עד **סוף סמסטר א' בשנה השנייה ללימודים**. רק לאחר אישור הצעת המחקר הסטודנט יוכל לעבור לשלב 3 בלימודיו (ולהירשם לשנה ג' במידת הצורך).

5. הצעת המחקר תיכתב לפי המבנה המפורט להלן. המבנה המפורט מתייחס לתזה אמפירי, בין אם הבדיקה האמפירית היא כמותית בין אם היא איכותנית. במקרה של תזה שהוא תיאורטי בלבד, חלק מהמרכיבים לא יהיה רלוונטיים.

יש מבנה אחד למחקרים התנהגותיים, ומבנה קצת אחר למחקרים טכניים.

במקרה של מחקר התנהגותי:

- עמוד שער.
- כותרת העבודה (בעברית ובאנגלית). כותרת זו צריכה להצביע על מטרת המחקר. תיתכן אפשרות, שבתהליך העבודה על התזה גופה, הכותרת תעבור שינויים מסוימים.

- מבוא שבו מוצג נושא המחקר, חשיבותו וחדשנותו.
- שאלת המחקר
- הרקע התיאורטי (עיגון המחקר המוצע בגופי ידע רלוונטיים) ואיתור הפערים הקיימים בו.
- מטרת המחקר, תוך מתן הסבר לאופן בו המחקר יטפל בפערים בגוף הידע הקיים.
- פיתוח תיאורטי של השערות המחקר, על בסיס הספרות הקיימת. (יש מקרים שהמחקר מברר נקודה כגון "האם המנגנון הוא א' או ב'", בלי שיש בסיס a-priori לשער איזה מהם נכון)
- מודל מחקר
- הגדרה ודרך מדידה של כל משתנה במופיע במודל המחקר
- שיטת ביצוע המחקר, כולל השיטה (ניסוי, סקר, וכדו'), ההקשר, חומרים שיבדקו, הנבדקים והמדגם הצפויים (אם רלבנטי), ושיטות הניתוח.
- שלבי ביצוע ולוח זמנים אישי לביצוע המחקר.
- רשימת מקורות עפ"י כללי APA: ניתן למצוא מידע באתר הספרייה.
- נספחים, אם יש.
- דיון בהיבטים אתיים, אם קיימים. במקרה של ניסויים בבני אדם או בחומרים אנושיים תכלול תכנית המחקר פרק נוסף בשם "היבטים אתיים". בפרק זה יפרט התלמיד את ההיבטים האתיים של הניסויים אותם הוא עומד לערוך במסגרת מחקרו, וכיצד יש בכוונתו להתמודד עמם, טופס להסכמה מדעת, אנונימיות, אישור ועדת הלסינקי וכיוצא בזה.
- היקף ההצעה: עד 5000 מילים, לא כולל שער, רשימת מקורות ונספחים.

במקרה של מחקר טכני:

- עמוד שער.
- כותרת העבודה (בעברית ובאנגלית).
- מבוא שבו מוצג נושא המחקר, חשיבותו וחדשנותו.
- הגדרת הבעיה/המטלה
- הצגת השיטה המוצעת לפתרון הבעיה. כולל שיטות קיימות שהשיטה המוצעת בונה עליהן באופן ישיר, הגדרת מושגים, והשיטה המוצעת עצמה.
- שיטת ביצוע הבדיקה האמפירית: גישות אחרות שישמשו בסיס להשוואה, Data Sets שיעשה בהם שימוש כדי לבחון את הגישות השונות, נבדקים והמדגם הצפויים (אם רלבנטי), מדדים שלפיהם ייבחנו השיטות השונות, ושיטות הניתוח של התוצאות.
- סקירת ספרות - כולל שיטות קודמות למטלה המוגדרת וההבדל בין לבין השיטה המוצעת, ואזכור של מחקרים המתייחסים למטלות שונות קצת מהמטלה המוגדרת.
- שלבי ביצוע ולוח זמנים אישי לביצוע המחקר.
- רשימת מקורות עפ"י כללי ACM: ניתן למצוא מידע באתר הספרייה.
- נספחים, אם יש.
- דיון בהיבטים אתיים, אם קיימים. במקרה של ניסויים בבני אדם או בחומרים אנושיים תכלול תכנית המחקר פרק נוסף בשם "היבטים אתיים". בפרק זה יפרט התלמיד את ההיבטים האתיים של הניסויים אותם הוא עומד לערוך במסגרת מחקרו, וכיצד יש בכוונתו להתמודד עמם, טופס להסכמה מדעת, אנונימיות, אישור ועדת הלסינקי וכיוצא בזה.
- היקף ההצעה: עד 5000 מילים, לא כולל שער, רשימת מקורות ונספחים.

6. התלמיד יגיש לרכזת האדמיניסטרטיבית של הוועדה קובץ אלקטרוני של ההצעה ואישור מהמנחה על הטופס המתאים, הנמצא באתר האינטרנט של החוג, שהוא קרא את ההצעה ושהיא ראויה לשיפוט.
7. יו"ר הוועדה ימנה את המנחה ולפחות שופט נוסף על מנת להעריך את הצעת התזה. ההערכה תתבצע על גבי טפסים, הנמצאים הנמצא באתר האינטרנט של החוג.
8. על סמך הערכת הצעת התזה על ידי המנחה והשופט ולאחר דיון בוועדה ימליץ יושב ראש הוועדה בפני דיקן הרשות ללימודים מתקדמים בדבר אישור הצעת התזה.
9. לאחר אישור הצעת התזה, הסטודנט יציג את המחקר ביום עיון חוגי.
10. מחקר התזה עצמו יתבצע במהלך שנת הלימודים השנייה בחוג והתזה הסופית תוגש בסוף אותה שנה במועד שיפורסם ע"י החוג. קיימת אפשרות להארכה לשנה ג'.
11. התזה תיכתב עפ"י [הפורמט של הרל"מ](#), ותוגש למנחה לאישור שקרא את התזה והיא ראויה לשיפוט.
12. מצויד באישור המנחה, שהתזה ראויה לשיפוט, התלמיד יבצע בדיקה טכנית/צורנית של התזה ברשות ללימודים מתקדמים. (קומה 25, בניין אשכול, בימים א'-ד' בשעות 10:00-13:00).
13. יושב ראש הוועדה ימנה את המנחה ולפחות שופט נוסף אחד להערכת התזה.
14. הציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית יחושב כממוצע של ציוני השופטים: ציון המנחה או הציון המסכם של המנחה הראשי והמנחה השותף וציון השופט הנוסף.
15. מומלץ לכתוב את הצעת המחקר ואת התזה באנגלית. מי שיעשה זאת חייב לוודא כי רמת הכתיבה שלו באנגלית טובה מאד או שיש לו אפשרות להשתמש בשרותי עריכה. בנוסף, יש להגיש בקשה בעניין זה לרל"מ (יש לציין בטופס ההסכמה להנחייה).

שימו לב!

יש חשיבות רבה לעמוד בלוח זמנים, מי שלא יהיה תקין אקדמית לא יוכל להיות מועמד לקבלת מלגות והצטיינות.